

Po dłuższej niż zwykle przerwie, mając nadzieję, że pandemia już nas opuściła i że wreszcie powróciła możliwość bezpośredniego spotkania, Zarząd Polskiego Towarzystwa Badań Teatralnych zaprasza na piąty Zjazd PTBT. W trakcie Zjazdu chcielibyśmy przyjrzeć się wyzwaniom, jakie współczesny teatr i nauka stawiają osobom prowadzącym badania teatralne. W obliczu coraz częstszych „zwrotów” i „przełomów”, ogłaszanych pod egidą współczesnej humanistyki, coraz większej inter- i transdyscyplinarności, a także powrotów do dawnych, ugruntowanych metod i kategorii, proponujemy przedyskutowanie problemów, z jakimi mierzą się dzisiaj badaczki i badacze teatru.

Nawiązujemy tym samym do pierwszego Zjazdu PTBT, który w 2013 roku odbywał się pod hasłem „Nowe kierunki badań teatralnych. W stulecie teatrologii w Polsce”. Żywimy przekonanie, że od tamtego czasu, w ciągu następczej dekady wiele się zmieniło, dlatego proponujemy ponowną refleksję nad aktualnymi problemami, wyzwaniami i kierunkami badań nad teatrem, performansem i widowiskiem. Ich siłą jest pluralizm – dlatego jak zwykle zapraszamy do dyskusji wszystkie członkinie i wszystkich członków Towarzystwa, reprezentujących różnorodne środowiska oraz zainteresowania i metodologie badawcze.

Zapraszamy do dyskusji – w sposób dosłowny i bezpośredni. Zjazd nie jest konferencją naukową, na której prezentuje się referaty. Zjazd jest miejscem dyskusji – inicjowanej przez uczestników poszczególnych paneli i podejmowanej przez wszystkich zebranych.

Podczas pierwszej dyskusji panelowej ETYKA I KRYTYKA INSTYTUCJONALNA W BADAANIACH TEATRALNYCH chcemy postawić pytania dotyczące postaw badaczek i badaczy wobec problemów związanych z przemocą systemową i zachowaniami nieetycznymi w instytucjach, organizacjach oraz kolektywach teatralnych i teatralnym szkolnictwie – zarówno akademickim, jak i nieformalnym. Chcemy zastanowić się nad mechanizmami reprodukcji niemych skryptów władzy i przemocy w procesie transmisji tradycji teatralnych, a także nad dostępnymi narzędziami metodologicznymi opisu naukowego, krytycznego i publicystycznego w tym obszarze, zwracając uwagę na metodykę zespołowej pracy teatralnej. Podejmiemy wątki dotyczące roli tworzonego dyskursu i stosowanego słownika, rozważając granice pomiędzy językiem oporu a potencjalnym powielaniem języka opresji. Spytamy o etyczne relacje pomiędzy nami – badaczkami i badaczami – a osobami, które dzielą się z nami swoją wiedzą i doświadczeniami oraz których przypadki opisujemy. Chcemy rozważyć możliwą rolę środowiska naukowego w tworzeniu płaszczyzn komunikacji na temat przemian w teatrze zainicjowanych świadectwami przemocy doznawanej w procesach twórczych i edukacyjnych. Czy teoretyczki, teoretycy, badaczki i badacze teatru chcą i czy są w stanie wziąć udział w myśleniu o przełomie etycznym w polskim teatrze? Jak pisać zarówno o przekroczeniach, jak i dobrych

relacjach w przestrzeniach artystycznych, tak by działalność naukowa i krytyczna współtworzyła, rekomendowała i upowszechniała pozytywne wartości w obrębie praktyk twórczych i edukacji teatralnej? Zastanowimy się także, jakie znaczenie dla podejmowanych tematów dotyczących etyki ma nasze usytuowanie w strukturach uczelnianych – uniwersyteckich i akademickich.

Drugi panel **TEATR: HISTORIE I METODOLOGIE** ma być okazją do namysłu i dyskusji nad obecnym stanem polskich badań historycznoteatralnych. Chcielibyśmy się zastanowić, na ile badania te współuczestniczą w rysującej się od końca lat 80. XX wieku krytycznej refleksji nad mechanizmami ustanawiania dominującej narracji historycznej, której najnowszym przejawem w polskiej historiografii ogólnej jest zwrot w kierunku historii ludowej. W szczególności interesuje nas wpływ miejsca, z którego badacz lub badaczka zabiera głos, na dobór tematyki i źródeł, akcenty i przemilczenia, sposób porządkowania i prezentowania materiałów historycznych. W takim kontekście chcielibyśmy zapytać, na ile najnowsze ujęcia historii – potencjalne, ratownicze, kontrofakualne – przejawiają się w polskich badaniach historycznoteatralnych, a także czy i jak rewizjonistyczne projekty historycznoteatralne minionego piętnastolecia, jak *Nowe Historie* lub *Teatr Publiczny*, wpłynęły na sposoby myślenia o historii teatru w Polsce.

Trzeci panel **TANIEC: METODY, PRAKTYKI, POLITYCZNOŚĆ** będzie poświęcony dynamicznie rozwijającej się współcześnie scenie tańca. Nie zamierzamy jednak ograniczać się do analizy działań stricte artystycznych. Chcielibyśmy podjąć też dyskusję dotyczącą metod badawczych z obszaru „praktyki-jako-badania” (*practice based research*). Dyskusję chcemy też rozszerzyć poza najnowsze zjawiska, stawiając pytanie o to, czy przykłady takich działań (mimo iż tak nienazwane) nie pojawiają się już dużo wcześniej w różnych momentach historii tańca? Świadomi tego, że współcześnie to, co „artystyczne” coraz bardziej związane jest z tym, co „społeczne”, chcemy zapytać również o użyteczność kategorii z zakresu szeroko rozumianych choreografii i tańca (np. choreografia społeczna, choreografia oporu, choreografia feministyczna, environmentalna) w kontekście „performansów życia społecznego”.

Czwarty panel **NASZE PROJEKTY** będzie miał nieco odmienny charakter. Posłuży prezentacji projektów i publikacji naszych Koleżanek i Kolegów, którzy zechcieli przygotować krótkie informacje o swoich bieżących pracach badawczych i poddać je pod dyskusję.

Tegoroczny Zjazd odbywa się w Teatrze im. Wojciecha Bogusławskiego w Kaliszu, mieście o długich, sięgających początku XIX wieku tradycjach teatralnych, w którym od 1960 roku organizowany jest nieprzerwanie najstarszy polski festiwal – Kaliskie Spotkania Teatralne. Pod koniec minionego stulecia Kalisz stał się także ważnym ośrodkiem tańca współczesnego, którego animatorem był m.in. Witold Jurewicz, założyciel Teatru Tańca Alter. W latach 1993–2011 odbywały się tu Międzynarodowe Prezentacje Współczesnych Form Tanecznych. Dziękujemy Teatrowi za gościnę!

Zarząd PTBT i koordynatorzy dyskusji

LIST PROF. DR HAB. ANNY KULIGOWSKIEJ-KORZENIEWSKIEJ, HONOROWEJ CZŁONKINI PTBT

Szanowni Członkowie Polskiego Towarzystwa Badań Teatralnych
(na ręce Pana Prezesa prof. dr. hab. Wojciecha Dudzika),

niezmiernie żałuję, że nie będę mogła – z ważnych przyczyn osobistych – uczestniczyć w V Zjeździe PTBT, który odbędzie się w Kaliszu. To historyczne miasto ściśle wiąże się z badaniami teatralnymi (przypominam liczne prace prof. dr. hab. Stanisława Kaszyńskiego). Nie mogę też pominąć zasług Polskiego Towarzystwa Historyków Teatru, które we współpracy m.in. z Teatrem im. Bogusławskiego oraz Muzeum Teatralnym przygotowało w roku 2000 jubileusz dwóchsetlecia Teatru Narodowego w Kaliszu. Zrodził się wówczas śmiały projekt, aby plac przed Teatrem zdobił pomnik Wojciecha Bogusławskiego, do dzisiaj niestety niezrealizowany. Może uda się wrócić do tej idei, którą kieruję – wraz z serdecznym pozdrowieniem – do Pana Dyrektora Bartosza Zaczykiewicza...

Gdy idzie o panel „Nasze projekty”, to pozwalam sobie poinformować, że kończę prace redakcyjne nad (obszerną!) książką pt. *Czwarty akt «Wesela». Teatr polski wobec Rewolucji 1905 roku*, której wydawcą jest Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego. Powinna się pojawić na początku 2023 roku.

Życząc owocnych obrad, przesyłam najlepsze pozdrowienia dla „Zjazdowiczów”

Anna Kuligowska-Korzeniewska

PROGRAM ZJAZDU

PIĄTEK – 21 X 2022

(Scena Kameralna)

godz. 17.00 _____ powitanie – Dyrektor Teatru im. Wojciecha Bogusławskiego w Kaliszu
Bartosz Zaczykiewicz
Prezes PTBT Wojciech Dudzik

godz. 17.15–20.15 _____ **ETYKA I KRYTYKA INSTYTUCJONALNA
W BADANIACH TEATRALNYCH**
Koordynator: Piotr Dobrowolski, uczestniczą: Małgorzata Jabłońska,
Ula Kijak, Monika Kwaśniewska

godz. 20.30 _____ kolacja

SOBOTA – 22 X 2022

(Malarnia)

godz. 10.00-13.00 _____ **TEATR: HISTORIE I METODOLOGIE**
Koordynatorka: Agata Łuksza, uczestniczą: Marcin Kościelniak,
Krzysztof Kurek, Barbara Pitak-Piaskowska

godz. 13.15-14.00 _____ obiad

godz. 14.00-15.00 _____ spacer po Kaliszu

godz. 15.00-18.00 _____ **TANIEC: METODY, PRAKTYKI, POLITYCZNOŚĆ**
Koordynatorka: Joanna Szymajda, uczestniczą: Kaya Kołodziejczyk,
Katarzyna Pastuszek, Tomasz Ciesielski

godz. 19.00 _____ spektakl Teatru im. Wojciecha Bogusławskiego w Kaliszu
Budowniczy Solness,
info: <https://www.teatr.kalisz.pl/spektakle/budowniczy-solness/>
Uczestnicy Zjazdu indywidualnie rezerwują bilety w specjalnej cenie
20 zł w kasie teatru na hasło „Zjazd PTBT”,
tel. 62 760 53 10 lub mail: bow@teatr.kalisz.pl
Po spektaklu dyskusja z udziałem reżysera i gości Teatru.

NIEDZIELA – 23 X 2022

(Malarnia)

godz. 9.30–13.00 **NASZE PROJEKTY**

Koordynatorka: Justyna Michalik-Tomala, prowadzenie: Stanisław Godlewski

1. Beata Popczyk-Szczęśna (Uniwersytet Śląski):
Biografie w teatrze polskim XXI wieku. Teksty – preteksty
– *performanse*
2. Magdalena Figzał-Janikowska (Uniwersytet Śląski):
Polska muzyka teatralna – obszary badawcze, projekty
3. Karolina Prykowska-Michalak (Uniwersytet Łódzki):
Teatralne dziedzictwo polskich migrantów. Interdyscyplinarne badania
kultury polskiej za granicą
4. Witold Mrozek (Uniwersytet Warszawski):
Zwrot profanacyjny. Papieskie performanse po 2005 roku
5. Małgorzata Leyko (Uniwersytet Łódzki):
Prezentacja książki *Słownik tańca współczesnego*
6. Anna Korzeniowska-Bihun (Akademia Wschód. Niezależny
Ośrodek Badawczy), Robert Boroch (Uniwersytet Warszawski):
Prezentacja książki *Ukrainian Theater of War*

7. Carlos Dimeo-Álvarez (Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej): Prezentacja książki *Algunos «animales feroces» en el teatro venezolano. Teatralidad de la violencia en la dramaturgia de los 70 en Venezuela (Niektóre „okrutne zwierzęta” w teatrze wenezuelskim. Teatralność przemocy w dramaturgii lat 70. w Wenezueli)*
8. Janusz Legoń (Instytut Teatralny im. Z. Raszewskiego):
Prezentacja czasopisma *Monitor Encyklopedii Teatru Polskiego*
9. Aneta Głowacka (Uniwersytet Śląski):
Procesy demokratyzacyjne w teatrach instytucjonalnych w Polsce. Procedury, mechanizmy i relacje władzy
10. Małgorzata Jabłońska (Akademia Teatralna im. Aleksandra Zelwerowicza): *Bezpieczna przestrzeń. Dobre praktyki i narzędzia do transformacji polskiego systemu teatralnego*
Projekt finansowany z programu Nauka dla Społeczeństwa Ministerstwa Edukacji i Nauki, realizowany na Akademii Teatralnej w Warszawie pod kierunkiem Agaty Adameckiej
11. Anna Majewska (Uniwersytet Jagielloński):
Przemoc w teatrze – praktyki, dyskursy, alternatywy
Projekt finansowany ze środków Priorytetowego Obszaru Badawczego Heritage w ramach Programu Strategicznego Inicjatywa Doskonałości w Uniwersytecie Jagiellońskim

UCZESTNICZKI I UCZESTNICY DYSKUSJI PANELOWYCH

Panel I

ETYKA I KRYTYKA INSTYTUCJONALNA W BADANIACH TEATRALNYCH

Małgorzata Jabłońska (AT) – bada problematykę treningu aktorskiego i opisu dramaturgii ciała w spektaklach teatralnych, głównie w teatrze offowym. Członkini Stowarzyszenia Teatralnego Chorea, Ogólnopolskiej Offensywy Teatralnej, International Platform for Performer Training. Współautorka książki *Trening fizyczny aktora. Od działań indywidualnych do zespołu* (Łódź 2015). Jest jedną z realizatorek projektu „Bezpieczna przestrzeń. Dobre praktyki i narzędzia służące transformacji kształcenia teatralnego” w Akademii Teatralnej w Warszawie.

Kontakt: malgorzata.jablonska@e-at.edu.pl

Monika Kwaśniewska (UJ) – adiunktka w Katedrze Teatru i Dramatu Uniwersytetu Jagiellońskiego; redaktorka „Didaskaliów. Gazety Teatralnej”. Autorka książek *Od wstępu do sublimacji. Teatr Krzysztofa Warlikowskiego w świetle teorii Julii Kristevej* (2009), *Pytanie o wspólnotę. Jerzy Grzegorzewski i Jan Klata* (2016) oraz *Między hierarchią a anarchią. Teatr – instytucja – krytyka* (2019). Współredaktorka (wraz z Grzegorzem Niziołkiem) książki *Zła pamięć. Przeciw-historia w polskim teatrze i dramacie* (2012) oraz (wraz z Katarzyną Waligórá) książki *Teatr brzydkich uczuć* (2021). Obecnie zajmuje się krytyką instytucjonalną w kontekście ruchu #MeToo w teatrze.

Kontakt: monika.kwasniewska@uj.edu.pl

Ula Kijak – reżyserka, aktywistka; dra sztuki w dziedzinie sztuk teatralnych; edukatorka i propagatorka twórczości bez przemocy oraz niehierarchicznych metod kreatywności zespołowej; była współzałożycielką Grupy Artystycznej TERAZ POLIŻ, a także jej członkinią do października 2017 roku; pracowała w Polsce i za granicą, w office, w teatrach dramatycznych i lalkowych, kręciła filmy dokumentalne i reportaże, reżyserowała sluchowiska teatralne, zrobiła teledysk zespołu Shannon oraz serial internetowy *Zaraz, zaraz*. Prowadzi działania społeczne, projekty emancypacyjne i edukacyjne dla dzieci, młodzieży i dorosłych, warsztaty dla nauczycieli i wychowawców, a także artystyczne projekty partycypacyjne. W latach 2009-2015 pracowała na Wydziale Reżyserii Akademii Teatralnej w Warszawie jako asystentka prof. Waldemara Śmigasiewicza, w latach 2016-2022 wykładała w Studium Sztuki Teatralno-Aktorskiej STA w Poznaniu. Współpracowała z „Czasem Kultury”, działała w Strajku Kobiet Poznań i Objazdowym Uniwersytecie Powszechnym im. Ireny Krzywickiej; jest członkinią zarządu Związku Zawodowego Gildii Polskich Reżyserek i Reżyserów Teatralnych.

Kontakt: uk@ulakijak.com

Piotr Dobrowolski (UAM) – literaturoznawca, teatrolog, teoretyk sztuki. Pracownik Zakładu Estetyki Literackiej UAM. Zajmuje się problemami współczesnej estetyki i etyki teatru, literatury i sztuk wizualnych w perspektywie porównawczej, społecznej i krytycznej. Krytyk teatralny i literacki, tłumacz, eseista. Redaktor „Czasu Kultury”, współpracownik miesięcznika „Dialog” i portalu www.teatralny.pl, członek Kapituły Gdyńskiej Nagrody Dramaturgicznej. Autor książek *Estetyka odrzucenia w dramacie i teatrze współczesnym*, *Wolność, równość, teatr. Pięć lat Sceny Roboczej (2012-2017)*, *Teatr i polityka. Dyskursy polityczne w polskiej dramaturgii współczesnej*. Kontakt: p.dobro@amu.edu.pl

Panel II

TEATR: HISTORIE I METODOLOGIE

Marcin Kościelniak (UJ) – kulturoznawca, teatrolog, adiunkt w Katedrze Teatru i Dramatu Uniwersytetu Jagiellońskiego. Redaktor „Didaskaliów. Gazety Teatralnej”. Członek komitetu redakcyjnego serii książkowej „Teatr/Konstelacje”. Autor książek: *Prawie ludzkie, prawie moje. Teatr Helmuta Kajzara (2012)*, „*Młodzi niezdolni*” i inne teksty o twórcach współczesnego teatru (2014), *Egoiści. Trzecia droga w kulturze polskiej lat 80.* (2018). Obecnie prowadzi projekt *Aborcja i demokracja. Podziemne archiwum transformacji*.

Krzysztof Kurek (UAM) – kierownik Katedry Teatru i Sztuki Mediów na Wydziale Antropologii i Kulturoznawstwa Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Zajmuje się przede wszystkim historią polskiego teatru, związkami życia codziennego z różnymi formami widowisk, przemianami sztuki cyrkowej, a także dziejami Poznania i Wielkopolski. Autor książek: *Polski Hamlet. Z historii idei i wyobraźni narodowej*, 1999; *Teatr i miasto. Historia sceny polskiej w Poznaniu w latach 1782-1849*, 2008; *Teatry polskie w Poznaniu w latach 1850-1875. Repertuary, artystyczne idee, polityczne konteksty*, 2013; *Widowiska poznańskie. Studia z historii teatru, dramatu i miasta*, 2018; *Teatr poznański w podróży (1870-1900). Repertuary występów i źródła do dziejów sceny polskiej w zaborach pruskim i rosyjskim*, 2019; *Okolice widowisk. Studia i szkice*, 2021, współautor *Dziejów Gniezna* (2016).

Barbara Pitak-Piaskowska – teatrolożka i kulturoznawczyni, recenzentka teatralna, absolwentka Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu i Uniwersytetu Warszawskiego. Specjalizuje się w historii musicalu jako gatunku, szczególnie zważając na jego rozwój na tle kultury Stanów Zjednoczonych. W pracy badawczej zajmuje się powinowactwem sztuk, szeroko rozumianą kulturą popularną, a także teatrem okresu dwudziestolecia międzywojennego w Polsce i na świecie. Autorka książki *Amerykański musical teatralny i filmowy w zwierciadle groteski* oraz wielu artykułów i rozdziałów w monografiach naukowych z dziedziny historii teatru. Stała współpracowniczka Centrum Badań nad Teatrem Muzycznym UAM.

Agata Łuksza (UW) – adiunktka w Instytucie Kultury Polskiej UW, autorka monografii *Glamour, kobiecość, widowisko. Aktorka jako obiekt pożądania* (2016). Publikowała m.in. w „Contemporary Theatre Review”, „Dialogu”, „Didaskaliach”, „Feminist Media Studies”, „Pamiętniku Teatralnym”, „Theatre Journal”. Członkini zarządu European Association for the Study of Theatre and Performance i współredaktorka naczelna „European Journal of Theatre and Performance”. Obecnie kończy badania na temat polskiej publiczności teatralnej w XIX wieku.

Panel III

TANIEC: METODY, PRAKTYKI, POLITYCZNOŚĆ

Tomasz Ciesielski (UŁ) – performer, choreograf i badacz tańca, w latach 2011–2016 tancerz w zespole Granhøj Dans. Absolwent choreografii na Akademii Muzycznej w Łodzi, doktorat ukończył na kulturoznawstwie w Uniwersytecie Łódzkim. W pracy łączy strategie choreograficzne i improwizacyjne z dyskursami i metodami naukowymi. Autor spektakli, m. in. *Sense-action, Koszty kwalifikowane / Taniec, Odyseja*. Zrealizował projekt badawczy dotyczący uwagi i percepcji tancerzy (Preludium, NCN, 2017-2021), autor książki *Taneczny umysł. Teatr ruchu i tańca w perspektywie neurokognitywistycznej* (2014).

Kontakt: tomasz.ciesielski@uni.lodz.pl

Kaya Kołodziejczyk – choreografka i performerka, absolwentka warszawskiej szkoły baletowej, P.A.R.T.S. w Brukseli oraz pedagogiki tańca na Uniwersytecie Muzyki i Sztuk Scenicznych we Frankfurcie (HfMDK), wieloletnia tancerka zespołu Rosas. Autorka licznych choreografii łączących eksperymentalne podejście do ciała, techniki somatyczne, film/wideo, VR i muzykę współczesną. Współpracuje z Mają Kleczewską (m. in. *Ulysses, Dziady, Hamlet*), choreografami Mette Ingvartsen, Davidem Wampachem oraz zespołem Rosas. Reżyserka ruchu oraz koordynatorka intymności i choreografka w produkcjach Agnieszki Smoczyńskiej (*The Lure, Fuga, Silent Twins*). Uczyła m.in. w Warszawskiej Szkole Filmowej, HfMDK, P.A.R.T.S., San Diego State University, Tanzhaus w Zurychu, IRCAM w Paryżu. Angażuje się także w projekty społeczne dla dzieci i młodzieży.

Kontakt: kaya.kolodziejczyk@gmail.com

Katarzyna Pastuszek (UG) – tancerka/performerka, choreografka i dyrektor artystyczna Amareya Theatre & Guests. Autorka. Jej spektakle były prezentowane m.in. w Japonii, Grenlandii, Norwegii, Turcji, Izraelu, Niemczech, Francji oraz w Polsce. W działaniach artystycznych porusza się w obszarze nowej choreografii i teatru fizycznego, łącząc poszukiwania ruchowe z aktualnymi nurtami myśli humanistycznej. Interesuje ją polityczność ciała i choreografii. Pracuje z mniejszościami etnicznymi i grupami narażonymi na wykluczenie. Bada również relacje między storytellingiem i choreografią,

tworząc spektakle i performensy oparte na herstoriach i pamięci ciała. Wydała m. in. *Ankoku butō Hijikaty Tatsumiego – teatr ciała w kryzysie* (2014).

Kontakt: katarzyna.pastuszak@ug.edu.pl

Joanna Szymajda (IS PAN) – adiunkt w Instytucie Sztuki PAN. Pracę doktorską obroniła na Université Paris III Sorbonne Nouvelle i Uniwersytecie Łódzkim. Absolwentka studiów magisterskich z zakresu teatrologii i psychologii na Uniwersytecie Łódzkim oraz na Université Lyon II. Współpracuje z Akademią Teatralną w Warszawie i Uniwersytetem Łódzkim. Autorka książki *Estetyka współczesnego tańca europejskiego po 1990* (2013); redaktorka publikacji *European Dance since 1989. Communitas and the Other* (2014) oraz *Polskie artystki awangardy tanecznej* (2017). W latach 2010-2017 wicedyrektorka Instytutu Muzyki i Tańca.

Kontakt: joanna.szymajda@ispan.pl

UCZESTNICY ZJAZDU

Marcin Bogucki (UW)

Robert Boroch (UW)

Małgorzata Budzowska (UŁ)

Agata Chałupnik (UW)

Ewa Dąbek-Derda (UŚ)

Carlos Dimeo Álvarez (AT-H, Bielsko-Biała)

Artur Duda (UMK)

Wojciech Dudzik (UW)

Krystyna Duniec (IS PAN)

Magdalena Figzał-Janikowska (UŚ)

Dorota Fox (UŚ)

Irina Gerasimenko

Aneta Głowacka (UŚ)

Ewelina Godlewska-Byliniak (UW)

Stanisław Godlewski (IS PAN)

Maciej Guzy ((UJ)

Zuzanna Kann-Skorupska (UW)

Aneta Kielak-Dudzik (T. Ateneum, Warszawa)

Anna Korzeniowska-Bihun (Akademia Wschód)

Monika Kostaszuk-Romanowska (UwB)

Joanna Krakowska (IS PAN)

Joanna Królikowska (UŁ)

Janusz Legoń (IT)

Milan Lesiak (UWr)

Małgorzata Leyko (UŁ)

Anna Majewska (UJ)

Witold Mrozek (UW)

Maria Napiontkowa (IS PAN)

Ewa Partyga (IS PAN)

Beata Popczyk-Szczęśna (UŚ)

Karolina Prykowska-Michalak (UŁ)

Magdalena Rewerenda (UAM)

Piotr Rudzki (UWr)

Paweł Skalski (UŁ)

Paweł Stangret (UKSW)

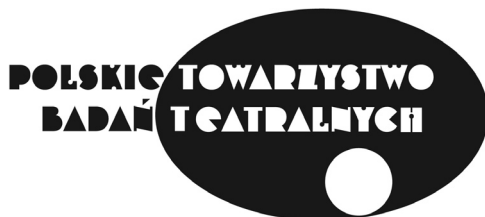
Ida Ślęzak (UW)

Wiktoria Tabak (UJ)

Katarzyna Wielechowska (UŁ)

Marzenna Wiśniewska (UMK)

Iwona Woźniak (T. Zagłębia)

POLSKIE TOWARZYSTWO BADAŃ TEATRALNYCH (PTBT) zostało powołane na zebraniu założycielskim w dniu 23 kwietnia 2012 roku, w wyniku przekształcenia Polskiego Towarzystwa Historyków Teatru, które zakończyło działalność, by stworzyć miejsce dla stowarzyszenia o szerszym profilu, integrującego badaczy dramatu, teatru i widowisk różnych specjalności. 26 lipca 2012 PTBT zostało wpisane do Rejestru Stowarzyszeń pod numerem KRS 0000427862.

Celem Towarzystwa, zgodnie ze statutem (§ 7 i 8), jest:

- prowadzenie i wspieranie badań nad wszelkimi – historycznymi i współczesnymi – formami teatru, dramatu, widowisk, przedstawień, performansów;
- rozwijanie i upowszechnianie wiedzy o teatrze i innych sztukach performatywnych oraz prowadzenie działalności edukacyjnej;
- stymulowanie współpracy i dyskusji naukowej, również międzynarodowej, między badaczami z różnych ośrodków naukowych.

Towarzystwo realizuje swoje cele przez:

- projektowanie, prowadzenie i wspieranie badań naukowych w zakresie szeroko rozumianej wiedzy o teatrze i innych sztukach performatywnych;
- inspirowanie i organizowanie zjazdów, konferencji i zebrań naukowych, wykładów, odczytów i wystaw teatralnych;
- współpracę ze szkołami wyższymi oraz z instytucjami i stowarzyszeniami naukowymi w kraju i za granicą o zbliżonym profilu działalności;

- prowadzenie działalności wydawniczej, organizowanie prac edytorskich oraz współpracę z istniejącymi wydawnictwami i czasopismami w zakresie wiedzy o teatrze i innych sztukach performatywnych;
- tworzenie i prowadzenie księgozbiorów, archiwów i baz danych oraz zbieranie i udostępnianie wszelkich materiałów i informacji dotyczących teatru i innych sztuk performatywnych;
- wypowiedanie się w przedmiocie stanu, potrzeb i perspektyw rozwojowych teatru i innych sztuk performatywnych, opracowywanie ekspertyz i opinii oraz podejmowanie zadań w zakresie doradztwa.

Członkiem zwyczajnym PTBT może być osoba fizyczna, która ukończyła 18 lat, pragnąca czynnie realizować cele Towarzystwa i mogąca wykazać się działalnością naukową, popularyzatorską, dokumentacyjną, edytorską, edukacyjną w zakresie szeroko rozumianej wiedzy o teatrze i innych sztukach performatywnych. Kandydat na członka Towarzystwa składa deklarację pisemną o przystąpieniu do Towarzystwa, w której przedstawia w skrócie własny dorobek naukowy bądź obszar profesjonalnej aktywności. Roczna składka członkowska wynosi 100 zł (doktoranci i emeryci 50 zł). Polskie Towarzystwo Badań Teatralnych liczy obecnie (wrzesień 2022) 210 członków. Deklarację przystąpienia do PTBT można znaleźć na stronie internetowej www.ptbt.e-teatr.pl

Zarząd PTBT w kadencji 2020–2024

prof. dr hab. Wojciech Dudzik (Uniwersytet Warszawski) – prezes
 prof. dr hab. Małgorzata Leyko (Uniwersytet Łódzki) – wiceprezes
 dr Paweł Płoski (Akademia Teatralna im. A. Zelwerowicza) – wiceprezes
 dr Stanisław Godlewski (Instytut Sztuki PAN) – sekretarz
 dr Maria Napiontkowa (Instytut Sztuki PAN) – skarbnik
 dr hab. Dorota Fox, prof. ucz. (Uniwersytet Śląski)
 dr Justyna Michalik-Tomala (Uniwersytet Łódzki)

Kontakt

Adres pocztowy:
 Polskie Towarzystwo Badań Teatralnych
 Instytut Sztuki PAN
 ul. Długa 28
 00-950 Warszawa

e-mail: badania.teatralne@gmail.com
 strona internetowa: www.ptbt.e-teatr.pl

NAGRODA POLSKIEGO TOWARZYSTWA BADAŃ TEATRALNYCH

Istotną formą upowszechniania przez PTBT rezultatów badań teatralnych jest ustanowienie dorocznej Nagrody za najlepszą publikację książkową z zakresu wiedzy o dramacie, teatrze, widowiskach i innych sztukach performatywnych. Nagroda jest przyznawana przez wszystkich członków Towarzystwa w wyniku dwustopniowego głosowania (pełny regulamin dostępny jest na stronie internetowej PTBT). Tego rodzaju procedura sprawia, że wybór książki-laureatki można uznać za reprezentatywny dla środowiska, wyraża bowiem opinię przedstawicieli wszystkich ośrodków naukowych i specjalności. Nagroda PTBT jest co roku uroczystie wręczana – począwszy od 2013 roku – w dniu 23 kwietnia – w rocznicę powołania PTBT, w Światowym Dniu Książki i Praw Autorskich, a zarazem w dniu urodzin Williama Shakespeare’a, patrona wszystkiego, co teatralne.

Dotychczasowi laureaci Nagrody PTBT

za rok 2012 – Marek Waszkiel: *Dzieje teatru lalek w Polsce 1944–2000*

za rok 2013 – Grzegorz Niziołek: *Polski teatr Zagłady*

za rok 2014 – Beata Gucałska: *Aktorstwo polskie. Generacje*

za rok 2015 – Jan Michalik: *Tadeusz Pawlikowski. Legenda, człowiek, teatr*

za rok 2016 – Dorota Jarząbek-Wasył: *Za kulisami. Narodziny przedstawienia w teatrze polskim XIX wieku*

za rok 2017 – zespół w składzie: Barbara Berger, Krystyna Büthner-Zawadzka, Grażyna Chmielewska, Anna Jędrzejczyk, Małgorzata Komorowska: *Słownik biograficzny teatru polskiego, t. 3, 1910–2000*

za rok 2018 – zespół pod kierunkiem Joanny Krakowskiej: *HyPaTia – Historia Polskiego Teatru. Feministyczny Projekt Badawczy*

za rok 2019 – Joanna Krakowska: *Demokracja. Przedstawienia*

za rok 2020 – Dorota Buchwald, Dariusz Kosiński (red.): *Zmiana ustawienia. Polska scenografia teatralna i społeczna XX i XXI wieku*

za rok 2021 – Magdalena Raszewska: *Dejmek*

